

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

4 - 1970

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

DZIEJE NAJNOWSZE

R o c z n i k I I

1 9 7 0

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-
Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Garlicki,
Tadeusz Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski,
Jan Molenda, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy
Janusz Terej, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

Adres redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Oddział w Łodzi 1971

Wydanie I. Nakład 708 + 122 egz. Ark. wyd. 23,75. Ark. druk.
16,25 + 0,50 + 1 wkł. Papier druk. sat. kl. V. 70 g. 70×100. Oddano
do składania w listopadzie 1970 r. Podpisano do druku w maju
1971 r. Druk ukończono w czerwcu 1971 r. Zam. nr 2528/70. S-8.
Cena zł 30.—

Prasowe Zakłady Graficzne
RSW „Prasa”
Łódź, ul. Żwirki 17

СОДЕРЖАНИЕ

Тадеуш Мантейфель — 1902—1970 — Тадеуш Ендрушак, Чеслав Мадайчик	3
Хенрык Верещицки — Бисмарк и Европа	7
Лонгин Пастусьяк — Вопрос перевоспитания немецкой общественности в политике США	27
Станислав Серповски — Возникновение и первый период деятельности итальянского фашизма	43
Леон Хайн — Польское масонство межвоенного двадцатилетия	75

Дискуссии и полемики

Мариан Марек Дроздовски — Замечания на тему общественных аспектов польского сентября 1939 г.	133
---	-----

Материалы

Михал Пирко — В сотную годовщину объединения Германии	159
---	-----

Рецензионные статьи и рецензии

Константы Гжибовски — Народ и государство	181
Ганна Ендрушак — Общественные и педагогические взгляды Ст. Виткевича в <i>Письмах к сыну</i>	187
Януш Паевски — Взгляды Г. Риттлера на германский милитаризм	199
Кжиштоф Дунин-Вонсович — Воспоминания о гитлеровских концен- трационных лагерях	209

*

P. Lösche — Der Bolschewismus im Urteil der deutschen Sozialdemokratie 1903—1920 — Лыдовик Гасс	217
К. Кавецка — Независимая социалистическая партия труда 1921—1937 — Ян Томицки, Януш Кемпски	220
С. В. Войстомски — Брестский договор и Польша. Польский вопрос во время мирных переговоров в Бресте Литовском между странами Четвертного союза с одной стороны и Россией и Украиной с другой — Кжиштоф Левандовски	228
Theorien über den Faschismus — Юрий Гольцер	234

Обзоры

По страницам американских и английских исторических журналов, посвященных Центральной и Восточной Европе — Мацей Козьминьски	237
Структурно-правовая проблематика XX века на страницах польских и иностран- ных журналов — Моника Сенковска-Глюк	244
Письма в редакцию	255

TABLE DES MATIÈRES

Tadeusz Manteuffel (1902—1970) — Tadeusz Jędruszczak, Czesław Madajczyk	3
Henryk Wereszycki — Bismarck et l'Europe	7
Longin Pastusiak — La politique des Etats-Unis au sujet de la ré-éducation de la société allemande	27
Stanisław Sierpowski — L'origine et la première période des activités du fascisme italien	43
Leon Chajm — La franc-maçonnerie polonaise de l'entre-deux-guerres	75

Discussions et polémiques

Marian Marek Drozdowski — Remarques sur des aspects sociaux du „septembre polonais” en 1939	133
---	-----

Matériaux

Michał Pirko — Le centenaire de l'unification de l'Allemagne	159
--	-----

Comptes rendus

Konstanty Grzybowski — La nation et l'Etat	181
Hanna Jędruszczak — Les idées sociales et pédagogiques de St. Witkiewicz dans ses <i>Lettres au fils</i>	187
Janusz Pajewski — Les opinions de G. Ritter sur le militarisme allemand	199
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Les souvenirs des camps de concentration hitlériens	209

*

P. Lösche, Der Bolschewismus im Urteil der deutschen Sozialdemokratie 1903—1920 — Ludwik Hass	217
K. Kawecka, Niezależna Socjalistyczna Partia Pracy 1921—1937 (Le Parti socialiste indépendant du travail 1921—1937) — Jan Tomicki, Janusz Kępski	220
S. W. Wojstomski, Traktat Brzeski a Polska. Sprawa polska w pertraktacjach pokojowych w Brześciu Litewskim pomiędzy Czwórprzymierzem a Rosją i Ukrainą (Le traité de Brześć et la Pologne. La question polonaise au cours des négociations à Brześć entre les quatre alliés, la Russie et l'Ukraine) — Krzysztof Lewandowski	228
Theorien über den Faschismus — Jerzy Holzer	234

Revue

Les problèmes d'Europe Centrale et Orientale dans les périodiques historiques américains et anglais — Maciej Koźmiński	237
La problématique du droit et des institutions du XX-ème siècle dans les revues polonaises et étrangères — Monika Senkowska-Gluck	244
Correspondance	255

SPIS TREŚCI

Tadeusz Manteuffel (1902—1970) — Tadeusz Jędruszczak, Czesław Madajczyk	3
Henryk Wereszycki — Bismarck a Europa	7
Longin Pastusiak — Polityka USA w kwestii reedukacji społeczeństwa niemieckiego	27
Stanisław Sierpowski — Powstanie i pierwszy okres działalności włoskiego faszystów (1919—1920)	43
Leon Chajn — Polskie wolnomularstwo międzywojenne	75

Dyskusje i polemiki

Marian Marek Drozdowski — Uwagi o społecznych aspektach polskiego września 1939 r.	133
--	-----

Materiały

Michał Pirko — W setną rocznicę zjednoczenia Niemiec	159
--	-----

Artykuły recenzyjne i recenzje

Konstanty Grzybowski — Naród to Państwo	181
Hanna Jędruszczak — Poglądy społeczne i wychowawcze St. Witkiewicza w <i>Listach do syna</i>	187
Janusz Pajewski — Poglądy G. Rüttera an militarizm niemiecki	199
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Wspomnienia o hitlerowskich obozach koncentracyjnych	209

*

P. Lösche, Der Bolschewismus im Urteil der deutschen Sozialdemokratie 1903—1920 — Ludwik Hass	217
K. Kawecka, Niezależna Socjalistyczna Partia Parcy 1921—1937 — Jan Tomicki, Janusz Kępski	220
S. W. Wojstowski, Traktat brzeski a Polska. Sparwa polska w pertraktacjach pokojowych w Brześciu Litewskim pomiędzy Ozwórprzymierzem a Rosją i Ukrainą — Krzysztof Lewandowski	228

Theorien über Faschismus — Jerzy Holzer 234

Przeglądy

Z amerykańskich i angielskich czasopism historycznych poświęconych Europie środkowo-wschodniej — Maciej Koźmiński 237

Problematyka prawno-ustrojowa wieku XX na łamach czasopism polskich i obcych — Monika Senkowska-Gluck 244

Listy do redakcji

Rewelacje nieco spóźnione (Jeszcze w sprawie „Strażnicy”) — Ludwik Hass 255

